

Jaarverslag Lectoraat Kunsteducatie 2020

Algemeen

Het AHK-brede duo-lectoraat Kunsteducatie beschouwt kunsteducatie als een zelfstandig vakgebied waarin kunst en educatie elkaar ontmoeten. Het lectoraat wil bijdragen aan de expertise van alle betrokkenen in dat vakgebied: van funderend onderwijs tot beroepsonderwijs, culturele instellingen en de publieke (digitale) ruimte, voor docenten, kunstenaars, opleiders, wetenschappers en beleidsmakers. Kunsteducatie betreft daarbij alle vormen van educatie met de inzet van kunst als doel, middel of als een van de disciplines binnen een interdisciplinaire samenwerking.

1. Onderzoek

De lectoren Melissa Bremmer en Emiel Heijnen beschouwen het als hun taak om door middel van onderzoek het kunsteducatieve veld te innoveren en te funderen, om daarmee de waarde, toegang en kwaliteit van kunsteducatie in een democratische samenleving te bevorderen. De lectoren hebben voor de periode 2017-2020 de drie onderzoeksthema's voor onderzoek en activiteiten teruggebracht naar twee: interdisciplinariteit en sociaal engagement. Het thema curriculum ontwerp vervalt op advies van zowel de accreditatiecommissie als de Raad van Advies als apart thema en is geïntegreerd in bovengenoemde twee thema's.

De onderzoeksgroep van het lectoraat bestaat merendeels uit docentopleiders van de docentenopleidingen van de AHK en de master Kunsteducatie.

Binnen het thema **Interdisciplinariteit** is het ontwerponderzoek 'Designing new, technology-based musical instruments in primary education' door Michel Hogenes en Anouk Diepenbroek afgerond. Het onderzoek van Saskia Sap naar hoe dans ingezet kan worden om de taalverwerving te bevorderen van NT2-leerlingen in het PO loopt nog.

Wat betreft het thema **Sociaal engagement** zijn de onderzoeken 'MoccaTAC' naar de aanpak van kansenongelijkheid in het Amsterdamse kunstonderwijs van Marike Hoekstra, het ontwerponderzoek 'Transformatief leren in het beeldend voortgezet onderwijs' door Melvin Crone en het ontwerponderzoek 'Muziek is Meer' door Marijke Smedema afgerond. De onderzoeken 'De dansvloer als micro-maatschappij' door Jelle van der Leest en Damar Lamers, het onderzoek naar kunsteducatieve projecten die een bijdrage aan betekenisvolle handelingsperspectieven voor het publieke domein van Denise Harleman en het ontwerponderzoek naar 'Muziek en sociaal engagement in het VO' van Mattanja Koolstra lopen nog. Ook het ontwerponderzoek naar een internationale, online lessenreeks over globalisatie in de kunst van Claire Goedman en Manon Habekotté en het casestudy onderzoek naar artistieke strategieën om vanuit verhalen van kinderen en jongeren theateraal materiaal te maken van Dennis Meyer lopen nog.

Het onderzoeksthema **Curriculum ontwerp** werd in 2019 beëindigd. Binnen dit thema zijn de laatste onderzoeken 'Authentieke compositie educatie in het primair onderwijs' door Reinhard Findenegg en 'De esthetische ervaring delen in theatereducatie' door Nadieh Graumans-Tigchelaar afgerond.

In 2020 vond er geen Breakfastclub plaats omdat de huidige onderzoekers, volgens planning hun onderzoek continueren. Eind 2021 zal er een Breakfastclub worden georganiseerd om nieuwe onderzoekers te werven.

Promotieonderzoek

Renske de Groot onderzoekt in haar promotieonderzoek de percepties en praktijken van technologisch geïmplementeerd leren bij senior educatoren en –beheerders in musea voor hedendaagse kunst in Nederland en België. Nathalie Roos is begeleid bij de opzet van haar promotieonderzoek 'Teacher as Activist/Artist' naar de integratie van kunst- en burgerschapsonderwijs, dat start in 2021.

Zie voor onderzoeksgroep en verdere toelichting onderzoeken:
<https://www.ahk.nl/lectoraten/educatie/onderzoeksgroep/>

2. Kwaliteit van het onderzoek

- Praktisch relevant: Alle onderzoekers in het lectoraat zijn ingegaan op actuele vraagstukken uit de praktijk van de kunsteducatie en/of zijn werkzaam in de praktijk.
- Methodisch grondig: Alle onderzoekers hebben hun methodologie beschreven in de onderzoeksopzet en in het onderzoeksverslag. Zij expliciteren daarbij altijd de maatregelen ter verhoging van de procedurele validiteit en – betrouwbaarheid.
- De Raad van Advies (RvA) bevestigt in de jaarlijkse evaluatie dat het lectoraat haar expertise op het gebied van ontwerponderzoek heeft uitgebreid. Uit de feedbackronde door de RvA blijkt dat de kwaliteit van de onderzoeksvoorstellen verbetert: onderwerpen worden meer toegespitst en beter afgebakend. Hieruit blijkt dat de methodologische aanpak zichtbaar is verbeterd.
- De RvA bevestigt dat de expertise op het gebied van ontwerponderzoek is uitgebreid. De meeste lectoraatsonderzoeken zijn ontwerponderzoeken en over de jaren zijn er strategieën ontwikkeld om dit type onderzoek uit te voeren. Dit is zichtbaar in de onderzoeksvoorstellen, hiermee verbeterd de methode van onderzoek.
- De RvA bevestigt dat er in 2020 meer peer-reviewed artikelen zijn verschenen van het lectoraat. Ook dit duidt op een verbeterde kwaliteit van het onderzoek.
- De formats voor de onderzoeksvoorstellen voor de onderzoeksleden sluiten aan bij de ethische richtlijnen van de Netherlands Code of Conduct for Research Integrity
<https://www.nwo.nl/en/policies/scientific+integrity+policy/netherlands+code+of+conduct+for+research+integrity>
- Iedere onderzoeker die zijn onderzoek heeft afgerond, heeft deze aan de hand van het evaluatieformulier van het lectoraat geëvalueerd.

3. Organisatie van het lectoraat

3.1 Organisatie lectoraat en onderzoeksgroep

De onderzoeksgroep werd in 2020 gecoördineerd door Dr. Sandra Geelhoed onder supervisie van de lectoren en bestond uit:

- Denise Harleman (Master Kunsteducatie) met een juniortraject van 2 jaar;
- Mattanja Koolstra (Opleiding docent muziek) met een juniortraject van 2 jaar;
- Dennis Meyer (Theater Docent) met een juniortraject van 2 jaar;
- Saskia Sap (Docent Dans) met seniortraject van 2 jaar;
- Claire Goedman & Manon Habekotté (Breitner Academie) met een seniortraject van 2 jaar.

De junioronderzoekers krijgen twee jaar lang een aanstelling van 0,1 FTE, en de senioronderzoekers krijgen individueel 0,15fte en als duo 0,2fte.

Aanstellingen lectoren

De aanstelling van de lectoren (elk 0,4 fte) is per november 2020 omgezet van tijdelijk naar een contract voor onbepaalde tijd en uitgebreid naar elk 0,6 fte.

Professionalisering lectoraat Kunsteducatie

Emiel Heijnen heeft de week-lange cursus Effectieve Persoonlijke Communicatie van De Baak gevolgd en is eind 2020 gestart met een vijfdelig coachingstraject bij Caroline van Frankenhuyzen. Melissa Bremmer heeft de leergang Authentiek vrouwelijk leiderschap voor topvrouwen door Van Iren en Caty Asscher Consultancy afgerond. De senioronderzoekers hebben als onderdeel van hun professionaliseringstraject de cursus 'Kwalitatieve Analyse' gevolgd bij Evers Research

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

(<https://www.eversresearch.nl>). Sanne Kersten volgt de module Kunstfilosofie aan de Master Kunsteducatie van de AHK.

3.2 Interne netwerken binnen de AHK die bijdragen aan de activiteiten van het lectoraat

Relatie AHK: Stuurgroep Strategie Onderzoek

De lectoren nemen vanaf 2019 zitting in de stuurgroep Strategie Onderzoek die gevraagd wordt om een Strategische Agenda Onderzoek AHK op te stellen voor de periode 2020-2025. De Strategische Agenda biedt inzicht in het onderzoek en de organisatie ervan aan de AHK. De lectoren nemen tevens deel aan de werkgroep 'Dag van de docentonderzoeker aan de AHK' en aan de klankbordgroep voor de invulling van het 'Lectoraat Diversiteit in de kunsten'.

Relatie Bachelor docentenopleidingen

De lectoren neemt zoveel mogelijk deel aan het 'studieleiders overleg docentenopleidingen' (SLOD) dat een keer in de 6 weken plaatsvindt.

Relatie master Kunsteducatie

Onderzoek: Het onderzoeksthema van de Master Kunsteducatie (MaKe) sluit aan bij één van de onderzoeksthema's van het lectoraat zodat er massa en expertise gecreëerd kan worden rondom een onderwerp. In 2020-2021 is het thema voor de MaKe 'Sociaal engagement'. De lectoren fungeren als feedbackgevers en mede-beoordelaars van de onderzoeken.

Adviseur: De MaKe is in bestuurlijke en organisatorische zin ondergebracht bij de Breitner Academie maar het inhoudelijk-strategisch beleid op hoofdlijnen is gedelegeerd aan een programmaraad om de interdisciplinariteit van de master te borgen. De programmaraad bestaat uit de directeuren van de verschillende academies. De lectoren treden op als *adviseurs* van deze raad en dragen daarmee bij aan de inhoudelijke aansturing van de MaKe.

3.3. Verkenning oprichting Centre of Expertise Kunsteducatie

Anne Nigten is benoemd tot kwartiermaker voor het nieuw op te richten interdisciplinaire Centre of Expertise Kunsteducatie. Binnen de AHK zal zij de weg bereiden voor een nieuw Centre of Expertise Kunsteducatie, een dynamisch, experimenteel onderzoeksnetwerk waarin leerlingen, jongeren, studenten en docenten, (kunst)instellingen, scholen en bedrijven samenwerken. Het doel van het Centre of Expertise is om een aantoonbare bijdrage te leveren aan de versnelling van de beantwoording van educatieve vraagstukken rond de thema's kunst, wetenschap en technologie en sociaal engagement. De kern van het Centre zal gevormd worden door het lectoraat Kunsteducatie, het lectorenplatform 'Onderwijs op het snijvlak van kunst, wetenschap en technologie', de master kunsteducatie en ArtechLAB van de AHK.

3.4. Overige externe netwerken die bijdragen aan de activiteiten van het lectoraat

Het Lectoratenplatform Onderwijs op het snijvlak van kunst, wetenschap en technologie

Het lectoraat kunsteducatie heeft het platform 'Onderwijs op het snijvlak van kunst, wetenschap en technologie' geïnitieerd en ontwikkelt een breed, divers netwerk en prikkelende projecten rondom ArtsSciences-onderwijs (zie doorwerking). De subsidie voor dit platform is afkomstig van SIA-RAAK en is toegekend voor de periode 2020-2022.

Amsterdam Research Institute of the Arts and Sciences (ARIAS)

Het lectoraat participeert in ARIAS. In dit netwerk nemen onderzoekers van de AHK, UvA, VU, HvA en Gerrit Rietveld Academie deel en het doel ervan is het bevorderen, bundelen en versterken van onderzoek op het terrein van en in de kunsten.

Onderzoekersnetwerk voor cultuureducatie en cultuurparticipatie van het LKCA

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

De lectoren zijn lid van het onderzoekersnetwerk voor cultuureducatie en cultuurparticipatie van het LKCA. Dit is een nationaal netwerk met hoogleraren, lectoren en onderzoekers die zich bezighouden met cultuureducatie en –participatie en dat twee à drie keer per jaar samenkomt.

Stuurgroep NWA Route Kunst

De lectoren hebben in 2020 namens het lectorenplatform *Onderwijs op het snijvlak van kunst, wetenschap en technologie* zitting genomen in de stuurgroep Route Kunst. Een belangrijk aandachtspunt van deze stuurgroep is het kansrijker maken van onderzoeksaanvragen vanuit de route Kunst, onder andere door het verbinden van bestaande initiatieven, agenderen van thema's en het activeren van het netwerk.

ENO

De lectoren zijn lid van *The European Network of Observatories in the Field of Arts and Cultural Education* (ENO). Samen met het LKCA en de Radboud Universiteit vormen zij het Nederlandse Observatory binnen het ENO-netwerk. Het netwerk organiseert en participeert in (inter)nationale bijeenkomsten en events.

3.5. Deelname commissies en besturen

De lectoren namen ook dit jaar deel aan (inter)nationale commissies en besturen. Zij waren o.a. extern jurylid Masterproef Master Muziekpedagogie (Luca School of Arts, Leuven, België), lid van de accreditatie commissie HKU opleiding DBKV (Hobeon), lid van de adviescommissie Concertgebouworkest Young, lid van de ISME Music in Special Education and Music Therapy commissie en lid van het bestuur van stichting Tamino.

3.6. Communicatie naar interne en externe netwerken

Het lectoraat heeft met de communicatieafdeling een eerste communicatieplan ontwikkeld voor het promoten en onder de aandacht brengen van het onderzoek en de educatietools zowel binnen als buiten de AHK. De onderzoekspublicaties worden opgenomen in diverse databases, waaronder hbo kennisbank en Amsterdam open research. Daarnaast heeft het lectoraat in 2020 twee digitale nieuwsbrieven uitgestuurd waarin de activiteiten en publicaties van het lectoraat zijn opgenomen.

4. Doorwerking van het lectoraat

Om de doorwerking van het onderzoek van het lectoraat in de domeinen onderwijs van het AHK, de beroepspraktijk en het kennisdomein kunsteducatie in kaart te brengen, stuurt het lectoraat 2 maal per jaar gedurende een periode van vijf jaar een 'doorwerkingsformulier' naar (oud)onderzoeksleden. Daarop beschrijven zij de doorwerking van hun onderzoek op die drie domeinen.

4.1. Doorwerking naar de professionalisering van docenten en het onderwijs van de AHK

Lectoren verzorgen onderzoeksonderwijs in de Bachelor en Masteropleidingen van de AHK

Lectoren verzorgen onderzoeksonderwijs	Master	Bachelor
Onderzoeksvaardigheden doceren	Master Muziek (online)	Breitner Academie
Onderzoeksbegeleiding geven		Opleiding Docent Muziek en Breitner Academie (afstudeeronderzoeken)
Beoordelaars	literatuuronderzoek en empirisch onderzoek van de MaKe	Paper (Opleiding Docent Muziek) en ontwerponderzoek (Breitner Academie)

Publicaties van de lectoren die hun plek vinden in curricula van de AHK

Onderzoeken in het AHK-onderwijs	Master	Bachelor
<ul style="list-style-type: none"> Remix je curriculum! www.neuwelle.com 		Breitner Academie: Module De digitale kunstdocent

<ul style="list-style-type: none"> • Remix je curriculum! • Wicked Arts Assignments 	Module Kunsteducatief ontwerpen	Breitner Academie: Module educatief ontwerp.
<ul style="list-style-type: none"> • The educational model "Rhythms around the world" 		Opleiding Docent Muziek: Module Muziek, cultuur en onderwijs
<ul style="list-style-type: none"> • Wat het lichaam weet van het doceren van muziek • ArtsScience als aanjager van curriculumvernieuwing. • School as material 		Opleiding Docent Muziek: Module Muziekonderwijs in de 21ste eeuw
<ul style="list-style-type: none"> • School as material • Teacher as conceptual artist • Wicked Arts Assignments 	Module Projectburo	

Publicaties van onderzoeksleden in het AHK-onderwijs

<ul style="list-style-type: none"> • Educatietool: Ritme is dynamiek 	Lespraktijk lessen aan de 2e jaar studenten van de Docent Dans opleiding waarin ze leren de tool toe te passen	Onderzoeker: Faizah Grootens en Ise An Verstegen
<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek en educatietool: de multimodale muziekbubbel 	Master elective, Conservatorium van Amsterdam	Onderzoekers: Vincent Lamers, Carolien Hermans en Melissa Bremmer

4.2. Doorwerking naar de beroepspraktijk

Samenwerkingspartners

Externe partners met wie wij het afgelopen jaar samenwerkten en zowel onderzoek als conferenties of symposia organiseerden, zijn:

- Mocca (co-productie onderzoek Marike Hoekstra)
- SoundLab (onderzoek Muziek & Technologie)
- LKCA, STRP, Kunstloc, HKU, CultuurOost, Digital Playground, Waag, ICO en het Lectorenplatform Onderwijs op het snijvlak van Kunst, Wetenschap en Technologie (Conferentie technologie loves kunst)
- LKCA en KVDO (Kunst van het ontwerpen)
- ISME en Music Centre Resonaari en Helsinki University (Special Music Education and Music Therapy On line Pre-Conference Seminar)

Advies aan het beroepsveld

Dit jaar gaven de lectoren zowel mondeling als schriftelijk advies bij:

- Locatiebezoek en advies tav aanvraag Cultuurprofielschool van Johan de Witt Scholengroep, Den Haag.
- Adviesgesprek curriculum IJburg Lyceum.
- Advies en mede-redactie twee publicaties van Netwerk Filmeducatie: Dit is filmeducatie! en De Doorlopende Leerlijn Film.
- Wim de Monchy Academie: een te ontwikkelen traject voor jonge 'voorlopers' in muziekeducatie.

Ontwikkeld materiaal voor de beroepspraktijk

- *Educatietools*: De concrete producten die de ontwerponderzoekers opleveren, licht het lectoraat apart uit in de vorm van educatietools. Voor kunsteducatoren, docenten en studenten die de

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

onderzoeksresultaten van het lectoraat direct in de praktijk willen brengen, bieden deze educatietools een uitkomst. Zie: <https://www.ahk.nl/lectoraten/educatie/educatietools/>

- Onderzoeken in de beroepspraktijk:

<ul style="list-style-type: none"> • Educatietool: 'Er liepen mieren in mijn buik' Theater nabespreken met kinderen 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderdeel educatiemateriaal Theater Sonnevand, Enschede • Onderdeel jaarcursus Spelcoaching en regie van jongeren tussen 8 en 16 jaar, Theatermakerij Enschede • Onderdeel van Talentenklas Theaterschip, Deventer • Onderdeel van de module Educatief theater maken, Podiumacademie, ROC van Twente 	<p>Onderzoeker: Nadiëh Graumans-Tigchelaar</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek: 'Nieuwe instrumenten bouwen. Ontwerpend leren in het muziekonderwijs' 	<p>Input voor interdisciplinaire ontwikkelgroep 'SoundLab School' dat in co-creatie met het basisonderwijs een lesserie maakt op het snijvlak van muziek, mediakunst en onderzoekend & ontwerpend leren.</p>	<p>Onderzoekers: Michel Hogenes, Anouk Diepenbroek, Melissa Bremmer en Marien Hogenheijde</p>

4.3 Doorwerking naar de kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein

Organiseren van conferenties en symposia

In 2020 (mede)organiseerde het lectoraat voor docentonderzoekers en -opleiders, kunstdocenten, beleidsmakers en studenten achtereenvolgens:

- Augustus 2020: *Special Music Education and Music Therapy On line Pre-Conference Seminar*.
- September 2020: De prijs *De kunst van het ontwerpen*. De hedendaagse educatieve praktijk vraagt om docenten die vanuit een persoonlijke visie onderwijs kunnen ontwikkelen en vormgeven. Het LKCA, KVDO en het lectoraat hebben daarom de prijs *De Kunst van het ontwerpen* voor bachelor studenten van de kunstdocentenopleidingen in leven geroepen.
- Oktober 2020: *Technologie loves kunst*. Wat is de huidige stand van zaken in de verbinding tussen kunst en technologie? En hoe verbinden professionals kunst en technologie in het onderwijs en de vrije tijd? Deze vragen stonden centraal tijdens deze conferentie.
- November 2020: Dag van de docentonderzoeker (intern)
- November 2020: internationaal online symposium Wicked Arts Assignments

Zie: <https://www.ahk.nl/lectoraten/educatie/conferenties-en-projecten/>

Wegens Covid19 konden de conferenties My Music Ability en Kunstonderwijs als Burgerschapsonderwijs, beiden binnen het thema sociaal engagement, geen doorgang vinden.

Lectorenplatform Onderwijs op het snijvlak van kunst, wetenschap & technologie

Het lectorenplatform heeft in 2020 verschillende activiteiten ondernomen:

- Versturen 3-maandelijkse nieuwsbrief met input van partners en lectoren voor 230 contacten

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

- Ontwerpen vernieuwde website met voorbeeldlessen, designathon en link naar <http://artsciencedatabase.com>
- Ontwerpen 3 voorbeeldlessen, gebaseerd op het werk van kunstenaars/ontwerpers Jan van der Wiel, Driessens & Verstappen en Merijn Bolink.
- Toevoegen van 35 nieuwe bronnen artsciencedatabase: <http://artsciencedatabase.com>

Redacties vakbladen en journals

Emiel Heijnen is lid van de redactieraad van het onderzoekstijdschrift Cultuur + Educatie (LKCA) en van de *Journal Visual Arts Research* (Urbana Champaign, USA). Melissa Bremmer is lid van het redactiecomité van de *International Journal of Music in Early Childhood* (IJMEC) en van de European panel of reviewers of *MERYC*.

Overzicht (co-)publicaties lectoren

- Berkel, R., Heijnen, E. (2020). *Daag mij maar uit. Dans en ouderen in grootstedelijke context*. Amsterdam, NL: Lectoraat Kunsteducatie, Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.
- Bremmer, M. & Heijnen, E. (2020). Het verborgen oeuvre van de kunstdocent. *Kunstzone*, 19(1), 58.
- Bremmer, M. & van Hoek, E. (2020). Teamplayers: 4CO-teaching in arts education in primary education. *International Journal of Education & the Arts*, 21(9).
- Bremmer, M. & Nijs, L. (2020). The role of the body in instrumental and vocal music pedagogy: A dynamical systems theory perspective on the music teacher's bodily engagement in teaching and learning. *Frontiers in Education*, 5(79).
- Bremmer, M. & Heijnen, E. (2020). Bridging contradictions: The design of wicked arts assignments. In E. Heijnen & M. Bremmer (Eds.), *Wicked Arts Assignments* (pp. 23-32). Amsterdam, the Netherlands: Valiz.
- Bremmer, M., Heijnen, E., & Kersten, S. (2020). Teacher as conceptual artist. *International Journal of Art & Design Education*, 39(4), 1-17.
- Heijnen, E. & Bremmer, M. (Eds.) (2020). *Wicked Arts Assignments*. Amsterdam, the Netherlands: Valiz.
- Heijnen, E. & Bremmer, M. (2020). Scores, instructions, prompts and briefs: The assignment as artwork. In Heijnen, E. & Bremmer, M. (Eds.), *Wicked Arts Assignments* (pp. 23-32). Amsterdam, the Netherlands: Valiz.
- Heijnen, E., Bremmer, M., Koelink M., Groenendijk, T. (2020). Arts laboratories and science studios: ArtsSciences collaboration in schools. In A. Knochel, C. Liao & R. Patton (Eds.), *Critical Digital Making* (171-186). New York, NY: Peter Lang Publishing.
- Van Hoek, E., & Bremmer, M. (2020). Eén plus één is meer. Pabo en kunstvakstudenten leren met en van elkaar als teamplayers. *Kunstzone* 19(5), 20-23.

Overzicht publicaties onderzoeksleden

- Carp, D. (2020). Three Approaches to Teaching Collaborative Artistic Research. In Matteus-Berr & Jochum (ed.), *Teaching Artistic Research. Conversations Across Cultures* (edition Angewandte). (pp. 167-177). De Gruyter.
- Graumans-Tigchelaar, N. (2020). *Er liepen mieren in mijn buik*. Amsterdam, NL: Lectoraat Kunsteducatie, Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.
- Graumans-Tigchelaar, N. (2020). Hoe praat je zinvol met kinderen over theatervoorstellingen? *Cultuurkrant NL*, 4. <https://www.lkca.nl/publicatie/cultuurkrant-nl-2020-nummer-4/>
- Grootens, F. & Versteegen, I. A. (2019). *Ritme is dynamiek*. Amsterdam, NL: Lectoraat Kunsteducatie, Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.
- Keet, P., & Datema-Chang, H. (2020). Multiperspectiviteit bij sensitief erfgoed in de klas. *Velon*, 41(3), 166-175.
- Kersten, S. (2020). Educatietools voor het kunstonderwijs. *Kunstzone* 19(6), 58.
- Roos, N. (2020). *Dealing with the real stuff*. Amsterdam, NL: Lectoraat Kunsteducatie, Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

- Roos, N. (2020). Dealing with the real stuff. Activistische kunst in het voortgezet onderwijs. *Kunstzone*, 19(1), 8-11.
- Smedema, M. (2020). *Muziek is meer*. Amsterdam, NL: Lectoraat Kunsteducatie, Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Zie voor publicaties: <https://www.ahk.nl/lectoraten/educatie/publicaties/>

Overzicht presentaties

- LKCA-conferentie (Ede), presentatie E. Heijnen en M. Bremmer 'Interdisciplinaire pressure cooker'
- LKCA-conferentie (Ede), presentatie E. Heijnen, M. Bremmer, S. Kersten 'Teacher as conceptual artist'
- HKU Opleiding DBKV (Utrecht) presentatie/workshop E. Heijnen 'Remixing the Art Curriculum' en 'Wicked Arts Assignments'
- Hogeschool Zuyd Opleiding DBKV (Maastricht) presentatie/workshop E. Heijnen 'Remixing the Art Curriculum'
- Symposium Wicked Arts Assignments (online) presentatie E. Heijnen, M. Bremmer, S. Kersten 'Wicked Arts Assignments'
- Kunstloc Brabant & Fontys (online meetup theaterdocenten VO), presentatie E. Heijnen en M. Bremmer 'Wicked Arts Assignments'

Overzicht presentaties onderzoeksleden

- Marijke Smedema, Mozarthof, school voor speciaal (voortgezet) onderwijs (Hilversum), presentatie aan directie 'Muziek is meer'

5. Reflectie op het lectoraat

Het lectoraat heeft een Raad van Advies ingesteld die de onderzoeksvoorstellen van de leden van de onderzoeksgroep peer reviewen en het lectoraat als geheel evalueren. De leden zijn: Diederik Schönau, Linda Reus, Edwin van Meerkerk en Sandra Trienekens. De onderzoeksvoorstellen van de onderzoeksgroepsleden worden door twee leden van de Raad van Advies gepeerreviewed en leiden tot aanscherping van de onderzoeksvoorstellen. Daarnaast heeft Diederik Schönau twee onderzoeken in z'n geheel van feedback voorzien. De Raad van Advies heeft in een evaluatiegesprek tevens het lectoraat als geheel geëvalueerd.